

A Fővárosi Ítéltábla dr. Szemes Marianna pártfogó ügyvéd (fél címe 1) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, dr. Zimnic János ügyvéd (fél címe 2) által képviselt alperes neve (alperes címe.) alperes ellen, személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2014. február 10. napján meghozott, 35.P.21.475/2012/37. számú ítélete ellen a felperes részéről 39. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

r é s z í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részítéletnek tekinti, azt részben megváltoztatja, és az elsőfokú perköltséget érintően a felperesnek részletfizetést engedélyez akként, hogy a fizetési kötelezettségének 2015. május 1. napjától kezdődően minden hónap 15. napjáig esedékesen 5 havi egyenlő részletben köteles eleget tenni azzal, hogy egy részlet elmaradása esetén a teljes összeg esedékessé válik.

Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság részítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az alperesnek 10.000 (Tízezer) forint + áfa másodfokú perköltséget.

A felperes el nem bírált kereseti kérelmei vonatkozásában az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására, és újabb határozat hozatalára utasítja.

A részítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s:

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította.

Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 25.000 forint perköltséget.

Megállapította, hogy a le nem rótt 36.000 forint kereseti illetéket az állam viseli.

Ítéletében ismertette a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 75. § (1) bekezdését, 76. §-át, 78. § (1), (2) bekezdéseit, az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 8. és 9. §-át, a 6/1989. (III. 11.) AB határozatot.

Elöljáróban elkülönítette azokat a felperesi igényeket, melyeket meg nem engedett keresetváltoztatásnak minősített és a per során elutasította. Kitért azokra a határozatokra, illetőleg hivatalos levelekre, melyekben foglaltakat érdemben vizsgálta.

Kiemelte, hogy egyes eljárásonként kellett vizsgálnia azt, hogy a felperes által érvényesített jogok sérelmet szenvedtek-e vagy sem. A 2012. szeptember 28. napjától a per tárgyává tenni kívánt további eljárásokban állított jogsérelmeket úgy ítélte meg, hogy azok elkülönült jogviszonyok, nincsenek összefüggésben a korábban érvényesített határozatokban foglalt jogok megsértésével, ezért elutasította a keresetkiterjesztéseket.

Rámutatott, hogy polgári perben a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmére, illetőleg a személyhez fűződő jog megsértésére alapított keresetek esetén az eljáró bíróságnak nincs jogszabályi lehetősége a határozatok érdemi felülvizsgálatára. Ennek következtében arra sem, hogy az előzetes vizsgálati eljárás megtagadása és annak indokai helyesek voltak-e. A vizsgált határozatok alapján arra az összefoglalt következtetésre jutott, hogy a felperes panaszait elbírálták, a határozatok érdemi helyességét és a kifejtett indokolást nem érinthette.

Az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére alapított igény tekintetében azt állapította meg, hogy a felperes egyetlen olyan tulajdonságra sem hivatkozott, mely alapján az alperes hátrányosan megkülönböztette, ezért a kereset e tekintetben nem lehetett megalapozott. Nem hivatkozott továbbá a felperes a tisztességes eljáráshoz fűződő jog sérelmével kapcsolatosan olyan alperesi magatartásra, ami ezzel összefüggésben megállapítható lenne. Mindezek alapján arra következtetett, hogy az alperes sem az egyenlő bánásmód követelményét, sem a tisztességes eljáráshoz fűződő alapjogot nem sértette.

A több alaptalan beadvány benyújtása határozati megállapítás tekintetében úgy foglalt állást, hogy ez a felperes személyére vonatkozó értékítéletet nem tartalmaz, az alperes korábbi panaszára való utalás pedig személyhez fűződő jogot nem sért.

A „beadványa - a korábbiakhoz hasonlóan - Önt minősíti” mondatrész a felperest emberi mivoltában nem támadta, ezért az emberi méltóságát sem sérthette. A kijelentés szintén nem tartalmaz értékítéletet a felperes tekintetében, nem sértő minősítés, ezért a felperes becsületét és jóhírnevét sem sérthette.

Mindezekre tekintettel a felperes keresetének jogalapját megalapozatlannak tartotta, ezért a felperes keresetét teljes egészében elutasította. A felperesnek az eljárások iratainak beszerzésére vonatkozó bizonyítási indítványát mellőzte, mert azok a tényállás megállapításához szükségtelenek voltak.

A perköltségről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, melyben kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a keresete szerinti döntés meghozatalát.

Másodlagosan indítványozta az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását.

Arra az esetre, ha a másodfokú bíróság nem ítéli alaposnak a fellebbezését és perköltséget állapít meg a terhére, akkor mind az első, mind a másodfokú perköltség megfizetése tekintetében részletfizetés engedélyezését kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság jogszabálysértést követett el, amikor a keresetkiterjesztését nem vette figyelembe, mivel a tárgyalás berekesztéséig biztosított a keresetmódosítás lehetősége. Az elsőfokú bíróság ezért a jogszabályhely figyelmen kívül hagyásával utasította el a keresetkiterjesztést.

Hivatkozott továbbá arra, hogy az elsőfokú bíróság a jogvita eldöntése érdekében köteles a bizonyításra szoruló tényekről és a bizonyítási teherről a feleket előzetesen tájékoztatni. Ez a tájékoztatás azonban a jelen eljárásban az elsőfokú bíróság részéről elmaradt. Az elsőfokú bíróságnak tájékoztatnia kellett volna, hogy az alperest terheli annak bizonyítása, miszerint panaszait érdemben elbírálták, mivel a panasz kivizsgálásának megtagadása nem lehet a panasz érdemi elbírálása. Az elsőfokú bíróság alapvető feladata az lett volna, hogy a felperesi panaszok vizsgálatának tényleges megtörténtét kellett volna vizsgálnia.

Indítványozta azt is, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése esetén a másodfokú bíróság rendelje el a más tanács általi tárgyalást.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását.

Előadta, hogy ha egy meghatározott igény érvényesítését a törvény egy adott fórum hatáskörébe utalja, akkor arra ad felhatalmazást, hogy a fórum döntsön annak az alanyi jognak a fennállásáról, vagy fenn nem állásáról. A döntés szükségképpen mérlegelő tevékenységen alapul, következménye pedig egy olyan döntés, amely a fórum álláspontját tartalmazza arra nézve, hogy meddig terjed az igénykereső cselekvési szabadsága. Ez szükségképpen ellentétben állhat az igénykereső álláspontjával. A mérlegelő tevékenységre a törvény hatalmazza fel a fórumot, ez a tevékenység nem hasonlítható össze az egyébként egymással mellérendelt viszonyban lévő jogalanyoknak azon tartózkodási kötelezettségével, hogy mások jogait ne sértsék. A tényekből levont következtetés mint hatósági döntés nem a magánfelek autonómiájának, hanem a jogalkalmazó tevékenységének a megnyilvánulása, mely azt hivatott eldönteni, hogy melyik alanyi jog, melyik másik alanyi joggal kerül összeütközésbe. Ha az alperes mint fegyelmi hatóság a törvényben adott jogát gyakorolva fegyelmi ügyet bírál el, az eljárás megszüntetésével vagy megtagadásával nem korlátozza a panaszos autonómiáját és önrendelkezési jogát, mert nem zárja el attól, hogy a panaszolt ügyvéddel szemben kártérítést követeljen. Mindezek alapján nem lehet megállapítani, hogy az alperes megsértette a felperes személyiségi jogait. Szintén nem sérült a tisztességes eljáráshoz fűződő jog, ezért ebben a körben is alaptalanok a felperes által előterjesztettek.

Kiemelte, hogy a felperes a vele ellenérdekű felet képviselő két ügyvéd ellen összesen 22 panaszt jelentett be, melyek mindegyikével mind az első fokon eljárni köteles ügyvédi kamara, mind pedig az alperes elnöksége részletesen foglalkozott, és megalapozott döntést hozott.

A fellebbezés részben alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróságnak az elbírált határozatokkal kapcsolatos döntésével egyetértett, ezért határozatát ebben a részben a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta, azonban az elsőfokú bíróságnak a keresetváltoztatás elutasításával kapcsolatos perbeli döntéseinek formájával nem értett egyet, ezért ebben a tekintetben a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására, és újabb határozat hozatalára utasította.

Az elsőfokú bíróság az alkalmazott jogszabályokat ismertette, azokra a másodfokú bíróság csak visszautal.

Előre bocsátja a másodfokú bíróság, hogy kizárólag a felperesi jogi képviselő által benyújtott fellebbezés volt figyelembe vehető, mivel a Pp. 73/A. § (1) bekezdés a) pontja alapján az ítéltábla előtti eljárásban az ítélet elleni fellebbezés miatti eljárásban a jogi képviselőt kötelező. A Pp. 73/B. § (1) bekezdése alapján a jogi képviselő közreműködése nélkül benyújtott felperesi fellebbezés hatálytalan volt, ezért a másodfokú bíróság kizárólag a felperesi jogi képviselő fellebbezésben foglaltakat értékelte.

A felperes kifogásolta a fellebbezésében, hogy az elsőfokú bíróság a per során előterjesztett keresetmódosításait érdemi vizsgálat nélkül elutasította.

A Pp. 254. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletével együtt a per folyamán hozott egyéb határozatokat is felülbírálja, kivéve azokat, amelyek ellen fellebbezésnek egyáltalában nincs helye, vagy amelyek külön fellebbezéssel támadhatók meg.

A Pp. 146. § (1) bekezdése szerint a felperes a keresetét az elsőfokú ítélet hozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig bármikor megváltoztathatja, feltéve, hogy a megváltoztatott keresettel érvényesített jog ugyanabból a jogviszonyból ered, mint az eredeti kereset, vagy azzal összefügg.

A keresetváltoztatásnak fellebbezési jog biztosítása nélküli elutasítására kizárólag azokban az elsőfokú eljárásokban van lehetőség a Pp. 146/A. § (1) és (6) bekezdése alapján, melyekben a jogi képviselő kötelező (Pp. 73/A. § (1) bekezdés b) pontja).

A jelen per a 73/A. § (1) bekezdésének bb) pontja szerinti kivételek alá tartozik, ezért a keresetváltoztatás perbeli módon, nem fellebbezhető végzéssel való elutasítása helytelen döntés volt.

A Pp. 146. §-a külön nem rendelkezik arról, hogy mi a jogkövetkezménye annak, ha a keresetkiterjesztés nem a jogszabály szerinti feltételekkel történik. A kialakult gyakorlat azonban az, hogy ezekben az esetekben a bíróság a keresetváltoztatást elutasíthatja, de az alakszerű döntésével szemben fellebbezésnek van helye.

Erre tekintettel a másodfokú bíróság a Pp. 254. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróságnak a keresetváltoztatást elutasító 29-I. és 37-I. végzéseit is felülbírálhatta.

Az elsőfokú bíróság döntésének eredményeként az a helyzet állt elő, hogy a felperesnek kereseti kérelemként értékelhető nyilatkozata a perben nem került elbírálásra és más eljárásban való elbírálás érdekében sem történt intézkedés.

Azt helyesen észlelte az elsőfokú bíróság, hogy a felperes keresetkiterjesztései nem feleltek meg a Pp. 146. § (1) bekezdésében foglalt anyagi jogi feltételeknek, vagyis nem ugyanabból a jogviszonyból ered, illetve az eredeti kereset tárgyával nem függtek össze. Önmagában az alperes személyének azonossága, illetőleg a felperes által érvényesíteni kívánt igény jellege nem teszi összefüggővé a jogviszonyokat. A felperesi keresetmódosításnak tehát nem volt helye, ugyanakkor az elsőfokú bíróság a perben alkalmazott módon a keresetváltoztatást nem utasíthatta el.

Általános érvennyel szögezi le a másodfokú bíróság, hogy a személyiségi jogi perek nem alkalmasak arra, hogy a felperes, arra az esetre ha egy általa kezdeményezett eljárás nem az elvárásainak megfelelően alakul, újabb jogorvoslati fórumot keressen. A személyiségi jogi perek kizárólag a személyiségen esett sérelmek megfelelő orvoslására hivatottak. Másrészt a tisztességes eljáráshoz fűződő alkotmányos alapjog önálló személyiségi jogként nem fogható fel. Egyes alapjogok személyiségi jogokként is tételeződhetnek, figyelemmel a Ptk. azon szabályozási módjára, hogy a jogszabály a személyiségi jogokat kimerítő módon nem sorolja fel. A tisztességes eljáráshoz való jog nem a jogalany személyéből fakadó olyan sajátosság, amely az egyéniség kibontakoztatásához elengedhetetlen és ezért külön jogi védelmet élvezhetne, hanem az az elsősorban az államot terhelő kötelezettség, amely kifejezetten a megfelelő eljárási garanciák létrehozására és biztosítására, majd betartására

vonatkozó kötelezettséget jelent. Az természetesen nem zárható ki, hogy egy eljárás során is sérülhetnek bizonyos személyiségi jogok.

Mind az elsőfokú bírósági határozat, mind pedig a felperesi beadványok tartalmazták hivatkozásként a ... határozatszámot, azonban ilyen határozat nem lelhető fel az iratok között, az vélhetően az egyébként hivatkozott ... számú határozat.

A ..., illetve a ... határozatok kitérnek arra, hogy az alperes a felperes által benyújtott beadványokkal kapcsolatos előzetes vizsgálatot megtagadta. Ennek pedig indokát is adta az alperes, mégpedig abban, hogy a felperes számos alkalommal terjesztett elő hasonló tartalmú beadványokat, melyek nem tartalmaztak olyan új tényt, melyek esetében a fegyelmi vétség megalapozott gyanújának megállapítása történhetett volna. Ezt az alperesi eljárást és minősítést a bíróság személyiségi jogi perben nem bírálhatja felül.

Az elsőfokú bíróságnak azon álláspontja, miszerint a ... számú határozatban és a ... számú levélben foglalt azon közlés, hogy a felperes több alaptalan beadványt nyújtott be, illetve a beadványa őt minősíti, a másodfokú bíróság megítélése szerint is semmifajta, a felperes személyére vonatkozó olyan megfogalmazást nem tartalmaztak, amelyek idegenek lennének egy alperesi határozattól, illetőleg az alperes elnökének hivatalos ügyekben folytatott levelezésétől. Ezek a kitételek nem tartalmazznak olyan, a felperes személyét érintő minősítéseket, melyek tartalmukat vagy stílusukat tekintve indokolatlanok.

Helyesen döntött az elsőfokú bíróság abban is, hogy az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértése sem volt kimutatható az alperesi magatartásban, mivel a felperes nem hivatkozott olyan védett tulajdonságára, mellyel kapcsolatosan mással összehasonlítható módon a felperest hátrány érte.

A felperes részletfizetési kérelmet terjesztett elő az elsőfokú és másodfokú perköltség vonatkozásában, melynek a másodfokú bíróság a Pp. 217. § (3) bekezdése alapján helyt adott, figyelemmel a felperes igazolt vagyoni helyzetére.

A felperes fellebbezése az elsőfokú bíróság által elbírált rész tekintetében nem vezetett eredményre, ezért köteles viselni az alperes perköltségét a Pp. 239. §-ának utaló szabálya és a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint.

A perköltség az alperesi jogi képviselő 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján megállapított ügyvédi munkadíj.

Budapest, 2015. március 17.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

. Kisbán Tamás s.k.. Hercsik Zita s.k.
előadó bíró bíró

A kiadmány hiteléül:
tisztviselő